

Nr 21.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte samt lag om ändrad lydelse av 2 § 1:o i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt; given Stockholms slott den 14 januari 1916.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte samt lag om ändrad lydelse av 2 § 1:o i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Den av allmänt kyrkomöte år 1915 avlätna skrivelse i ärendet bifogas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Berndt Hasselrot.

Förslag

till

Lag

**om ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående
allmänt kyrkomöte.**

Härigenom förordnas, att § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte skall erhålla följande ändrade lydelse:

Klagan över val till ombud vid kyrkomöte fullföljes hos Konungen genom underdåniga besvär, som inom trettio dagar efter valet skola i justitiedepartementet ingivas för att i Konungens regeringsrätt skyndsamt föredragas och avgöras.

Förslag

till

Lag

**om ändrad lydelse av 2 § 1:o) i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts
regeringsrätt.**

Härigenom förordnas, att 2 § 1:o) i lagen den 26 maj 1909 om
Kungl. Maj:ts regeringsrätt skall erhålla följande ändrade lydelse:

1:o) mål om riksdagsmannaval, om avsägelse av riksdagsmanna-
uppdrag;

mål om val till ombud vid kyrkomöte;

mål om annat val till befattning eller uppdrag, om val för upp-
rättande av förslag därtill, om den valdes avsägelse;

mål om delning av kommun eller valkrets i valdistrikt för val till
andra kammaren eller för val av landstingsmän eller kommunalfullmäktige,
om upphävande av eller ändring i redan skedd delning;

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
torsdagen den 9 september 1915.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet anförde chefen för justitiedepartementet statsrådet Hasselrot följande.

»Enligt § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte fullföljes klagan över val till ombud vid kyrkomöte hos Konungen genom underdåniga besvär, som inom trettio dagar efter valet skola i Kungl. Maj:ts justitierevisionsexpedition ingivas för att i Konungens högsta domstol skyndsamt föredragas och avgöras.

Då vid regeringsrättens inrättande prövningen av besvär över riksdagsmannaval överflyttades från högsta domstolen till regeringsrätten, var det ifrågasatt att, i konsekvens härmed, det skulle tillkomma sistnämnda myndighet att pröva även klagan över val till ombud vid kyrko-

möte. I det år 1907 avgivna underdåniga betänkande om inrättande av en administrativ högsta domstol eller regeringsrätt, som låg till grund för de sedermera vidtagna åtgärderna i detta syfte, innefattades ett förslag till sådan ändring av nämnda § i kyrkomötesförelörden, att densamma skulle erhålla följande lydelse:

„Klagan över val till ombud vid kyrkomöte fullföljes hos Konungen genom underdåniga besvär, som inom trettio dagar efter valet skola i justitiedepartementet ingivas, för att i Konungens regeringsrätt skyndsamt föredragas och avgöras.”

I överensstämmelse härmed upptog det i samma betänkande ingående förslaget till lag om regeringsrätten bland de besvärsmål, som skulle höra till regeringsrättens slutliga avgörande, — jämte mål om riksdagsmannaval och avsägelse av riksdagsmannauppgift — även mål om val till ombud vid kyrkomöte. Ett liknande förslag till ändring i kyrkomötesförelörden fanns bland de förslag i förevarande ämne, över vilka Kungl. Maj:t, på föredragning av den dåvarande chefen för justitiedepartementet, den 7 februari 1908 beslöt att inhämta högsta domstolens utlåtande, och det vid samma tillfälle till högsta domstolen remitterade förslaget till lag om Kungl. Maj:ts regeringsrätt innehöll i 2 § 1:o en bestämmelse, som motsvarade den nyss omnämnda. Högsta domstolen lämnade såväl det förra förslaget som ock det senare i nämnda del utan anmärkning. I den proposition med förslag till lagstiftningsåtgärder på förevarande område, som förelades 1909 års riksdag, hade emellertid förslaget till lag om ändring i kyrkomötesförelörden utelämnats. Anledningen härtill var, enligt vad föredragande departementschefen den 12 januari 1909 anförde till statsrådsprotokollet, att berörda författning, som var av kyrkolags natur, icke varit föremål för kyrkomötets behandling och alltså ej syntes då böra framläggas för riksdagen till antagande. I sammanhang härmed hade den bestämmelse, som avsåg prövning av klagan över val till ombud vid kyrkomöte, uteslutits ur förslaget till lag om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Då utan tvivel prövningen av besvär över val till kyrkomöte bör överföras från högsta domstolen till regeringsrätten, har jag ansett det vara lämpligt vidtaga åtgärder i ändamål, att förslag till den härför erforderliga ändringen i kyrkomötesförelörden må kunna föreläggas det snart sammanträdande kyrkomötet.»

Föredraganden uppläste härefter i enlighet med vad nu anförts upprättade förslag till lag om ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte samt till lag om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts

regeringsrätt; och hemställde föredraganden, att lagrådets utlåtande över dessa förslag, som voro av den lydelse bilagor vid detta protokoll utvisa, måtte för det i § 87 regeringsformen angivna ändamål inhämtas genom utdrag av protokollet.

I denna hemställan instämde statsrådets övriga ledamöter;

och täcktes Hans Maj:t Konungen därtill lämna bifall.

Ur protokollet
N. Beite.

Bilaga.

Förslag

till

Lag

**om ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående
allmänt kyrkomöte.**

Härigenom förordnas, att § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte skall erhålla följande ändrade lydelse:

Klagan över val till ombud vid kyrkomöte fullföljes hos Konungen genom underdåniga besvär, som inom trettio dagar efter valet skola i justitiedepartementet ingivas för att i Konungens regeringsrätt skyndsamt föredragas och avgöras.

Bilaga.**Förslag**

till

Lag

**om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. i lagen den 26 maj 1909 om
Kungl. Maj:ts regeringsrätt.**

Häri genom förordnas, att 2 § 1 mom. i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt skall erhålla följande ändrade lydelse:

1:o) mål om riksdagsmannaval, om avsägelse av riksdagsmannauppsdrag;

mål om val till ombud vid kyrkomöte;

mål om annat val till befattning eller uppsdrag, om val för uppsrättande av förslag därtill, om den valdes avsägelse;

mål om delning av kommun eller valkrets i valdistrikt för val till andra kammaren eller för val av landstingsmän eller kommunalfullmäktige, om upphävande av eller ändring i redan skedd delning;

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd onsdagen den
22 september 1915.*

Närvarande:

Justitieråden	BERGMAN,
	SJÖGREN,
Regeringsrådet	PALMGREN,
Justitierådet	DYBERG.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 9 september 1915, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen angivna ändamål inhämtas över upprättade förslag till lag om ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte samt till lag om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, föredrogos inför lagrådet av byråchefen för lagärenden Herman Falk.

Lagrådet lämnade förslagen utan anmärkning.

Ur protokollet
Erik Ölander.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fre-
dagen den 1 oktober 1915.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
friherre BECK-FRIIS,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Hasselrot anmälde, efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet, lagrådets genom utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden den 9 september 1915 inhämtade utlåtande över upprättade förslag till lag om ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte samt till lag om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Efter att hava tillkännagivit, att lagrådet lämnat förslagen utan anmärkning, hemställde föredragande departementschefen, att kyrkomötets yttrande måtte jämlikt § 87 mom. 2 regeringsformen inhämtas över förslaget till lag om ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställen täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till kyrkomötet avlätas skrivelse av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet
Israel Myrberg.

Bilaga.

Kungl. Maj:ts nådiga skrivelse till kyrkomötet med förslag till lag om ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte; given Stockholms slott den 1 oktober 1915.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet hållna protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 mom. 2 regeringsformen inhämta kyrkomötets yttrande, huruvida kyrkomötet godkänner härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte.

Kungl. Maj:t förbliver kyrkomötet med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Berndt Hasselrot.

Förslag

till

Lag

**om ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående
allmänt kyrkomöte.**

Härigenom förordnas, att § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte skall erhålla följande ändrade lydelse:

Klagan över val till ombud vid kyrkomöte fullföljes hos Konungen genom underdåniga besvär, som inom trettio dagar efter valet skola i justitiedepartementet ingivas för att i Konungens regeringsrätt skyndsamt föredragas och avgöras.

Till Konungen.

Eders Kungl. Maj:t har i en till kyrkomötet avlåten nådig skrivelse den 1 oktober 1915, nr 9, förklarat sig vilja, jämlikt § 87 mom. 2 regeringsformen, inhämta kyrkomötets yttrande, huruvida kyrkomötet godkände följande förslag till

Lag

om ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte.

Härigenom förordnas, att § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte skall erhålla följande ändrade lydelse:

Klagan över val till ombud vid kyrkomöte fullföljes hos Konungen genom underdåniga besvär, som inom trettio dagar efter valet skola i justitiedepartementet ingivas för att i Konungens regeringsrätt skyndsamt föredragas och avgöras.

Kyrkomötet, som granskat ifrågavarande förslag och icke funnit något att däremot erinra, får alltså tillkännagiva, att kyrkomötet godkänt Eders Kungl. Maj:ts omförmälda förslag till lag om ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte.

Underdånigst

På kyrkomötets vägnar:

NATHAN SÖDERBLOM.

A. v. Krusenstjerna.

Stockholm den 22 oktober 1915.

Kyrkomötet, i anledning av Kungl. Maj:ts nådiga skrivelse till kyrkomötet med förslag till lag om ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte.

(Kyrkolagsutskottets betänkande nr 2.)

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 14 januari 1916.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Hasselrot anmälde efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet kyrkomötets skrivelse den 22 oktober 1915, vari tillkännagivits, att kyrkomötet godkänt ett av Kungl. Maj:t för kyrkomötet framlagt förslag till lag om ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 16 november 1863 angående allmänt kyrkomöte; och hemställde föredragande departementschefen, att nämnda lagförslag ävensom det i samband därmed upprättade förslaget till lag om ändrad lydelse av 2 § 1:o i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan tacktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlåtas proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet
Erik Ölander.
